

Vybraná ustanovení obchodního zákoníku se vztahem k finančnímu trhu

*(finanční asistence, založení společnosti na základě veřejné nabídky akcií,
odkupy vlastních akcií, veřejný návrh na koupi nebo směnu
účastnických cenných papírů, právo výkupu, finanční zajištění)*

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 264/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb., zákona č. 156/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 77/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 15/2002 Sb., zákona č. 126/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 125/2002 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 312/2002 Sb., zákona č. 476/2002 Sb., zákona č. 87/2003 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 437/2003 Sb., zákona č. 308/2002 Sb. (část), zákona č. 85/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 484/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 308/2006 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 36/2008 Sb., zákona č. 344/2007 Sb., zákona č. 104/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 215/2009 Sb., zákona č. 217/2009 Sb. a zákona č. 230/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb.

[Finanční asistence]

§ 120a

(1) Neurčí-li společenská smlouva další podmínky, může společnost poskytnout zálohu, půjčku, úvěr nebo jiné peněžité plnění anebo poskytnout zajištění pro účely získání podílů v ní (dále jen „finanční asistence“), jestliže

- a) finanční asistence je poskytnuta za podmínek obvyklých v obchodním styku,
- b) poskytnutí finanční asistence nepřivodí společnosti bezprostředně úpadek; § 123 odst. 2 se použije obdobně,
- c) společnost nevykazuje neuhrazené ztráty,
- d) jednatel vypracuje písemnou zprávu, kde
 1. poskytnutí finanční asistence věcně zdůvodní, včetně uvedení výhod a rizik z toho pro společnost plynoucích,
 2. uvede podmínky, za jakých bude finanční asistence poskytnuta, a
 3. zdůvodní, proč je poskytnutí finanční asistence v zájmu společnosti.

(2) Zprávu podle odstavce 1 písm. d) uloží jednatel bez zbytečného odkladu poté, co ji vypracuje, avšak vždy před konáním valné hromady, která poskytnutí finanční asistence schvaluje, do sbírky listin; zpráva musí být společníkům na jednání této valné hromady volně dostupná.

(3) Při poskytování finanční asistence se odstavce 1 a 2 nevztahují na finanční instituce podle jiného právního předpisu upravujícího činnost bank^{4a)}, pokud je poskytována za podmínek stanovených v § 161f odst. 5.

§ 120b

(1) Ovládaná osoba nesmí smluvně nabývat obchodní podíl společnosti jí ovládající. Na nabývání obchodních podílů na společnosti osobou jí ovládanou a na poskytování finanční asistence pro účely získání obchodních podílů na společnosti osobou jí ovládanou se přiměřeně použijí ustanovení § 120a, § 161b odst. 1 písm. b), § 161b odst. 3 a 4 a § 161g odst. 2 až 5.

(2) Společnost může vzít do zástavy vlastní podíl jen za podmínek stanovených v § 120a, § 161a odst. 1 a 4, § 161b a 161d.

Nabývání vlastních zatímních listů a akcií

§ 161

(1) Společnost nesmí upisovat vlastní akcie. Společnost může nabývat jí vydané zatímní listy nebo akcie, jen pokud to zákon dovoluje.

(2) Upíše-li akcie osoba, která jedná vlastním jménem, avšak na účet společnosti, jejíž akcie se upisují, platí, že tato osoba upsala akcie na svůj účet.

(3) Zakladatelé anebo v případě zvýšení základního kapitálu členové představenstva jsou povinni společně a nerozdílně splatit emisní kurs akcií upsaných v rozporu s odstavcem 1 a stávají se tím jejich vlastníky. Tohoto závazku se zproští, pokud prokáží, že o takovém upsání akcií nevěděli ani vědět nemohli.

(4) Osoba, na jejíž účet platí akcie za upsané podle odstavce 2, ani osoba, jež je vlastníkem akcií podle odstavce 3, není oprávněna vykonávat práva s takto upsanými akciemi spojená.

§ 161a

(1) Společnost může sama nebo prostřednictvím jiné osoby jednající vlastním jménem na účet společnosti nabývat své vlastní akcie, jen byl-li zcela splacen jejich emisní kurs a jen pokud

a) se na nabytí vlastních akcií usnesla valná hromada; usnesení upraví podrobnosti předpokládaného nabytí akcií, alespoň však:

1. nejvyšší počet akcií, které může společnost nabýt, a jejich jmenovitou hodnotu,
2. dobu, po kterou může společnost akcie nabývat, ne delší než 5 let,
3. při nabytí akcií za úplaty rovněž nejvyšší a nejnižší cenu, za niž může společnost akcie nabýt,

b) nabytí akcií, včetně akcií, které společnost nabyla již dříve a které stále vlastní, a akcií, které na účet společnosti nabyla jiná osoba jednající vlastním jménem, nezpůsobí snížení vlastního kapitálu pod upsaný základní kapitál zvýšený o fondy, které nelze podle zákona nebo stanov rozdělit, a snížený o výši dosud nesplaceného základního kapitálu,

c) si nabytím vlastních akcií nepřivede úpadek podle zvláštního právního předpisu,

d) má zdroje na vytvoření zvláštního rezervního fondu na vlastní akcie, je-li vytvoření tohoto fondu podle § 161d odst. 2 vyžadováno.

(2) Podmínka stanovená v odstavci 1 písm. a) nemusí být splněna, je-li nabytí vlastních akcií nutné k odvrácení značné škody, jež bezprostředně hrozí společnosti. Představenstvo je povinno seznámit nejbližší valnou hromadu s důvody a účelem uskutečněných nákupů, s počtem a jmenovitou hodnotou nabytých akcií, s jejich podílem na základním kapitálu společnosti a s cenou, která za ně byla zaplacená. Takto nabyté akcie je společnost povinna zcizit do 18 měsíců od jejich nabytí.

(3) Ustanovení odstavce 1 písm. a) se nevztahuje na nabytí akcií, jež nabývá společnost nebo jiná osoba jednající vlastním jménem na účet společnosti za účelem jejich prodeje zaměstnancům podle § 158. Takto nabyté akcie je společnost povinna zcizit nejpozději do 12 měsíců od jejich nabytí.

(4) Za splnění povinností podle odstavce 1 písm. b) a c) odpovídá představenstvo.

§ 161b

(1) Společnost může nabývat vlastní akcie i bez splnění podmínek uvedených v § 161a, nabývá-li je

a) za účelem provedení rozhodnutí valné hromady o snížení základního kapitálu,

b) jako právní nástupce vstupující do všech práv osoby, která byla jejich vlastníkem,

c) z důvodu plnění povinností uložené jí zákonem nebo na základě soudního rozhodnutí k ochraně menšinových akcionářů, zvláště při fúzi nebo rozdělení, změně právní formy nebo zavedení omezení převoditelnosti akcií na jméno anebo vyřazení akcií z obchodování na českém nebo zahraničním regulovaném trhu podle zvláštního právního předpisu, upravujícího podnikání na kapitálovém trhu⁵⁾,

d) v soudní dražbě při výkonu rozhodnutí na vymožení pohledávky společnosti proti vlastníku splacených akcií.

(2) I bez splnění podmínek uvedených v § 161a může společnost nabýt vlastní akcie bezúplatně. Pro nabývání vlastních zatímních listů platí obdobně ustanovení odstavce 1 písm. a) až c). To platí i pro zatímní listy nabývané od upisovatele, který je v prodlení se splácením vkladu, jestliže společnost rozhodla o uplatnění postupu podle § 177 odst. 3 až 7.

(3) Akcie a zatímní listy nabyté podle odstavce 2 je společnost povinna zcizit do 18 měsíců od jejich nabytí a akcie a zatímní listy nabyté podle odstavce 1 písm. b) až d) je společnost povinna zcizit do tří let ode dne jejich nabytí.

(4) Jestliže společnost vlastní akcie nebo zatímní listy ve lhůtách stanovených v odstavci 3 nebo v § 161a nezczizí, je povinna bez zbytečného odkladu o jejich jmenovitou hodnotu snížit základní kapitál. Společnost je povinna snížit bez zbytečného odkladu základní kapitál i tehdy, vykáže-li v rozvaze vlastní akcie a součet výše základního kapitálu a částek uvedených v § 178 odst. 2 písm. a) a b) přesáhne hodnotu vlastního kapitálu, a to nejméně o částku, která se rovná tomuto rozdílu. Nesplní-li společnost povinnost snížit základní kapitál, může ji soud i bez návrhu zrušit a nařídít její likvidaci.

(5) Nabytím zatímního listu společností nezaniká závazek splatit emisní kurs akcií, které zatímní list nahrazuje, ledaže jde o nabytí z důvodu, že společnost rozhodla o snížení základního kapitálu.

§ 161c

(1) Právní úkon učiněný v rozporu s § 161a a 161b není neplatný, ledaže druhá strana nebyla v dobré víře.

(2) Společnost je povinna zczizit akcie nebo zatímní listy nabyté v rozporu s ustanovením § 161a a 161b do jednoho roku ode dne, kdy je nabyta, jinak je povinna o jejich jmenovitou hodnotu snížit základní kapitál. Nesplní-li společnost tuto povinnost, může ji soud i bez návrhu zrušit a nařídít její likvidaci.

§ 161d

(1) Jestliže společnost nabude vlastní akcie nebo zatímní listy, nemůže vykonávat hlasovací a přednostní práva s nimi spojená. Rozhodne-li v takovém případě valná hromada o rozdělení zisku mezi akcionáře podle § 178, společnosti nevznikne právo na dividendu a valná hromada současně určí, zda zisk, připadající na vlastní akcie nebo zatímní listy bude poměrně rozdělen mezi ostatní akcie nebo zatímní listy, nebo zda zůstane na účtu nerozděleného zisku minulých let.

(2) Vykáže-li společnost vlastní akcie nebo zatímní listy v rozvaze v aktivech, musí vytvořit zvláštní rezervní fond ve stejné výši. Tento zvláštní rezervní fond zruší nebo sníží, pokud vlastní akcie nebo zatímní listy zcela nebo zčásti zczizí nebo použije na snížení základního kapitálu. Jiným způsobem tento rezervní fond využít nelze.

(3) Na vytvoření nebo doplnění rezervního fondu pro účely uvedené v odstavci 2 může společnost použít nerozdělený zisk nebo jiné fondy, které může společnost použít podle svého uvážení.

(4) Ustanovením odstavců 2 a 3 není dotčena povinnost vytvářet a doplňovat rezervní fond podle § 217 odst. 2.

(5) Nabude-li společnost vlastní akcie nebo zatímní listy, obsahuje zpráva o stavu majetku společnosti předkládaná valné hromadě podle § 192 odst. 2 také alespoň tyto údaje:

a) důvody nabytí akcií, k němuž došlo v průběhu účetního období,

b) počet a jmenovitou hodnotu akcií nabytých a zczizených v průběhu účetního období,

c) součet kupních cen nakoupených a prodaných akcií za účetní období s uvedením nejnižší a nejvyšší ceny v případě, že akcie byly nabyty za úplatu,

d) počet a jmenovitou hodnotu všech akcií společnosti, které byly v majetku společnosti, a jejich podíl na základním kapitálu, a to na počátku a na konci účetního období.

§ 161e

(1) Společnost může vzít do zástavy vlastní akcie nebo zatímní listy jen za podmínek stanovených v § 161a odst. 1 a 4, § 161b, 161d a v § 161f.

(2) Omezení podle odstavce 1 se nevztahuje na banky a finanční instituce podle jiného právního předpisu upravujícího činnost bank⁶⁾, pokud jde o obchody uzavírané v obvyklých mezích jejich hlavní činnosti.

§ 161f

Finanční asistence

(1) Finanční asistenci pro účely získání akcií nebo zatímních listů společnosti může společnost poskytovat, jen určí-li tak stanovy a jen za splnění alespoň těchto podmínek:

a) finanční asistence je poskytnuta za podmínek obvyklých v obchodním styku,

b) představenstvo prošetřilo finanční způsobilost osoby, které je finanční asistence poskytována,

c) poskytnutí finanční asistence předem schválí valná hromada, a to na základě zprávy představenstva podle písmene d); k přijetí rozhodnutí je potřebný souhlas alespoň dvou třetin hlasů všech akcionářů,

d) představenstvo vypracuje písemnou zprávu, kde

1. poskytnutí finanční asistence věcně zdůvodní, včetně uvedení výhod a rizik z toho pro společnost plynoucích,
2. uvede podmínky, za jakých bude finanční asistence poskytnuta, včetně ceny, za kterou budou akcie příjemcem finanční asistence získány,
3. uvede závěry prošetření finanční způsobilosti podle písmene b),
4. zdůvodní, proč je poskytnutí finanční asistence v zájmu společnosti,

e) jsou-li za pomoci finanční asistence získávány akcie od společnosti finanční asistenci poskytující, musí být cena, za kterou budou tyto akcie získány, spravedlivá,

f) poskytnutí finanční asistence nezpůsobí snížení vlastního kapitálu pod základní kapitál zvýšený o fondy, které nelze podle zákona nebo stanov rozdělit mezi akcionáře, a snížený o výši dosud nesplaceného základního kapitálu,

g) společnost vytvoří ve výši poskytnuté finanční asistence zvláštní rezervní fond; § 161d odst. 3 se použije přiměřeně,

h) poskytnutí finanční asistence nepřivodí společnosti bezprostředně úpadek podle zvláštního právního předpisu.

(2) Zprávu podle odstavce 1 písm. d) uloží představenstvo bez zbytečného odkladu poté, co ji vypracuje, avšak vždy před konáním valné hromady, která poskytnutí finanční asistence schvaluje, do sbírky listin; zpráva musí být akcionářům na jednání této valné hromady volně dostupná.

(3) Má-li být finanční asistence poskytnuta členu statutárního orgánu společnosti, osobě společnost ovládající, členu jejího statutárního orgánu nebo osobě, která jedná se společností nebo se kteroukoli z výše uvedených osob ve shodě, přezkoumá zprávu podle odstavce 1 písm. d) na společnosti a těchto osobách obecně uznávaný nezávislý odborník, určený dozorčí radou. Ve své písemné zprávě tento odborník zhodnotí správnost písemné zprávy představenstva a výslovně se vyjádří k tomu, zda poskytnutí finanční asistence není v rozporu se zájmy společnosti; odstavec 2 se použije obdobně.

(4) Ustanovení odstavce 1 písm. a) až e) a h) a odstavce 2 se nepoužijí na jednání společnosti s cílem nabytí vlastních akcií nebo zatímních listů pro zaměstnance společnosti podle § 158.

(5) Při poskytování finanční asistence se odstavce 1 až 4 nevztahují na banky a finanční instituce podle jiného právního předpisu upravujícího činnost bank^{4a)}, pokud je poskytována v obvyklých mezích jejich hlavní činnosti a pokud nezpůsobí snížení jejich vlastního kapitálu pod základní kapitál zvýšený o fondy, které nelze podle zákona nebo stanov rozdělit mezi akcionáře.

§ 161g

(1) Na upisování a nabývání akcií nebo zatímních listů společnosti osobou jí ovládanou a na poskytování finanční asistence pro účely získání akcií nebo zatímních listů společnosti osobou jí ovládanou se použijí obdobně ustanovení § 161, § 161a odst. 1 a 2, § 161b odst. 1 písm. b) až d), § 161b odst. 2 až 5, § 161c a 161f.

(2) Nezcizí-li ovládaná osoba akcie nebo zatímní listy společnosti v zákonem stanovené lhůtě, může ji soud zrušit a nařídít její likvidaci. Ustanovení § 161d se použije přiměřeně.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nepoužije, jestliže ovládaná osoba

a) jedná na účet jiné osoby, ledaže jedná na účet společnosti nebo osoby touto ovládanou osobou nebo společností ovládané,

b) je obchodníkem s cennými papíry a jde-li o činnost uskutečněnou v rámci jejího podnikání jako obchodníka s cennými papíry, nebo

c) získala postavení ovládané osoby až po nabytí akcií nebo zatímních listů společnosti.

(4) Hlasovací práva spojená s akciemi nebo zatímními listy společnosti, nabytými podle odstavce 3, nelze vykonávat a tyto akcie a zatímní listy se zahrnují do výpočtu poměru vlastního kapitálu k základnímu kapitálu podle § 161a odst. 1 písm. b).

(5) Ustanovení § 161a až 161d a § 161f se použijí i na případy, kdy akcie nebo zatímní listy společnosti nabývá třetí osoba svým jménem na účet společnosti nebo na účet osoby společností ovládané.

(6) Ustanovení § 161f odst. 4 se použije přiměřeně s tím, že omezení podle § 158 odst. 2 věty druhé se stanoví podle výše základního kapitálu ovládané osoby.

Založení společnosti na základě veřejné nabídky akcií

§ 164

(1) Zakladatel nebo zakladatelé zabezpečují vytvoření základního kapitálu převyšujícího jmenovitou hodnotu jimi upsaných akcií veřejnou nabídkou akcií.

(2) Veřejná nabídka akcií se vhodným způsobem uveřejní a její obsah nelze měnit.

(3) Návrh stanov musí být k nahlédnutí v každém upisovacím místě.

§ 165

(1) K upsání akcie na základě veřejné nabídky akcií podle § 164 odst. 1 dochází zápisem do listiny upisovatelů. Zápis zahrnuje počet, jmenovitou hodnotu, formu, podobu, popřípadě druh upisovaných akcií, emisní kurs upsaných akcií, lhůty pro splácení upsaných akcií, firmu nebo název a sídlo právnické osoby nebo jméno a bydliště fyzické osoby, která je upisovatelem, a podpis, jinak je upsání neúčinné (§ 167 odst. 2). Podpis upisovatele na listině upisovatelů nemusí být úředně ověřen.

(2) Na základě veřejné nabídky akcií nelze upisovat akcie nepeněžitými vklady.

(3) Upisovatel je povinen splatit případné emisní ážio a alespoň 10 % jmenovité hodnoty upsaných akcií v době a na účet u banky nebo spořitelního a úvěrního družstva, které jsou určeny zakladateli ve veřejné nabídce akcií. Nesplní-li upisovatel tuto povinnost, je upsání neúčinné (§ 167 odst. 2).

§ 166

(1) Po upsání navrhovaného základního kapitálu mohou zakladatelé nebo zakladatel další upisování odmítnout, nestanoví-li zakladatelská smlouva nebo zakladatelská listina něco jiného. Jestliže tak neučiní, rozhodne o přijetí nebo odmítnutí upsání akcií, k němuž došlo po dosažení upsání navrhovaného základního kapitálu, ustavující valná hromada. Po odmítnutí upsání akcií jsou zakladatelé povinni společně a nerozdílně bez zbytečného odkladu vrátit upisovateli částku zaplacenou po upsání akcií spolu s úrokem ve výši úroku obvykle poskytované bankami podle smlouvy o běžném účtu ke dni, kdy vznikla povinnost vrátit zaplacenou částku, v místě, v němž má mít společnost sídlo.

(2) Zakladatelé nebo zakladatel musí další upisování odmítnout, pokud zakladatelská smlouva nebo zakladatelská listina nepřipouští upsání akcií převyšující navrhovaný základní kapitál.

§ 167

(1) Upisování akcií je neúčinné, jestliže do konce lhůty vyhlášené ve veřejné nabídce akcií nedosáhne jmenovitá hodnota účinně upsaných akcií výše navrhovaného základního kapitálu, ledaže akcie chybějící do této výše jsou do jednoho měsíce dodatečně upsány zakladateli nebo některými z nich.

(2) Je-li upisování akcií podle tohoto zákona neúčinné, zanikají práva a povinnosti upisovatelů z upsání akcií a zakladatel nebo zakladatelé jsou povinni společně a nerozdílně vrátit bez zbytečného odkladu upisovatelům částku zaplacenou při upsání akcií spolu s úrokem ve výši úroku obvykle poskytované bankami podle smlouvy o běžném účtu ke dni, kdy vznikla povinnost vrátit zaplacenou částku, v místě, v němž měla mít společnost sídlo.

§ 168

(1) Upisovatelé, kteří upsali akcie na základě veřejné nabídky akcií podle § 164 odst. 1, jsou povinni splácet upsané akcie ve lhůtách stanovených v listině upisovatelů. Upisovatelé, kteří upsali akcie v zakladatelské smlouvě nebo zakladatelské listině, jsou povinni splácet akcie ve lhůtě tam uvedené. Případné emisní ážio a alespoň 30 % jmenovité hodnoty upsaných akcií, které mají být splaceny peněžitými vklady, jsou upisovatelé povinni splatit nejpozději do zahájení ustavující valné hromady.

(2) Při splacení vkladu nebo jeho části před zápisem společnosti do obchodního rejstříku vydá správce vkladu (§ 60) upisovateli písemné potvrzení, ve kterém uvede:

- a) druh, formu, podobu, počet a jmenovitou hodnotu upsaných akcií,
- b) celkovou hodnotu emisního kursu upsaných akcií,
- c) rozsah splacení emisního kursu upsaných akcií.

(3) Společnost vymění toto potvrzení bez zbytečného odkladu po zápisu společnosti do obchodního rejstříku za zatímní list, pokud jde o upsané akcie, jejichž emisní kurs nebyl splacen v plném rozsahu, a za akcie, byl-li jejich emisní kurs zcela splacen.

Veřejný návrh na koupi nebo směnu účastnických cenných papírů

§ 183a

(1) Kdo činí veřejný návrh smlouvy na odkoupení nebo směnu cenných papírů vydaných akciovou společností, se kterými je spojen podíl na základním kapitálu nebo hlasovacích právech společnosti, nebo cenných papírů vydaných touto společností, s nimiž je spojeno právo takové cenné papíry získat (dále jen „účastnické cenné papíry“), postupuje podle tohoto ustanovení; tím nejsou dotčena pravidla pro nabídky převzetí podle zákona o nabídkách převzetí a pravidla pro veřejnou nabídku investičních cenných papírů podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

(2) Navrhovatel uveřejní veřejný návrh smlouvy způsobem, kterým se podle tohoto zákona a stanov společnosti, jejíž účastnické cenné papíry hodlá nabýt, svolává valná hromada.

(3) Veřejný návrh smlouvy obsahuje alespoň tyto údaje

- a) jméno nebo firmu a bydliště nebo sídlo navrhovatele,
- b) podstatné náležitosti kupní nebo směnné smlouvy, včetně údaje o výši protiplnění nabízeného za každý účastnický cenný papír, popřípadě dostatečně přesný způsob jeho určení,
- c) dobu závaznosti veřejného návrhu smlouvy,
- d) důvody, proč je veřejný návrh smlouvy činěn,
- e) další podmínky uzavření smlouvy na základě veřejného návrhu, včetně způsobu jeho přijetí, okamžiku uzavření smlouvy a možnosti odstoupení od takto uzavřené smlouvy.

(4) Navrhovatel odešle znění veřejného návrhu smlouvy do sídla společnosti, jejíž účastnické cenné papíry hodlá nabýt (dále jen „cílová společnost“), ve lhůtě 10 pracovních dnů před jeho uveřejněním; to neplatí, je-li navrhovatelem cílová společnost. Představenstvo a dozorčí rada cílové společnosti odešlou do 5 pracovních dnů od doručení návrhu navrhovateli společné stanovisko k návrhu, pro jehož obsah platí obdobně ustanovení upravující obsah stanoviska orgánů cílové společnosti podle zákona o nabídkách převzetí; navrhovatel stanovisko uveřejní spolu s veřejným návrhem smlouvy. Pokud členové orgánů cílové společnosti poruší povinnost podle předchozí věty, ručí společně a nerozdílně za všechny pohledávky vůči navrhovateli vzniklé podle odstavce 7. Poruší-li navrhovatel povinnost podle první a druhé věty, nemá tato skutečnost vliv na platnost smluv uzavřených na základě veřejného návrhu smlouvy. Ustanovení zákona o nabídkách převzetí upravující postup při uzavírání smlouvy, jejích změn a odstoupení od takto uzavřené smlouvy, včetně postupu při částečné nebo podmíněné nabídce převzetí, se použijí obdobně.

(5) Činí-li se veřejný návrh smlouvy proto, že tak ukládá zákon, musí být výše protiplnění přiměřená hodnotě účastnických cenných papírů; navrhovatel doloží přiměřenost protiplnění posudkem znalce. Pro jmenování, odměňování a obsah posudku znalce platí obdobně § 59 odst. 3 a 4. Doba závaznosti veřejného návrhu podle věty první nesmí být kratší než 4 týdny ode dne jeho uveřejnění. Jsou-li cenné papíry, které jsou předmětem veřejného návrhu smlouvy podle věty první, přijaty k obchodování na regulovaném trhu, předloží navrhovatel návrh veřejného návrhu smlouvy České národní bance a doloží přiměřenost výše protiplnění nabízeného za každý účastnický cenný papír; znalecký posudek podle věty první se v tomto případě nevyžaduje, pokud navrhovatel jinak řádně odůvodní přiměřenost protiplnění.

(6) Česká národní banka může ve lhůtě 15 pracovních dnů ode dne doručení veřejného návrhu smlouvy vydat rozhodnutí o zákazu učinit veřejný návrh smlouvy nebo vyzvat navrhovatele k odstranění vad návrhu včetně nedostatečného odůvodnění přiměřenosti protiplnění; k tomu stanoví dostatečnou lhůtu. Účastníkem řízení před Českou národní bankou je pouze navrhovatel. V případě, že navrhovatel nepředloží veřejný návrh smlouvy nebo odůvodnění výše navrženého protiplnění ve stanovené lhůtě, nebo v případě, že veřejný návrh smlouvy nadále vykazuje vady, Česká národní banka vydá rozhodnutí o zákazu učinit veřejný

návrh smlouvy. Rozhodnutí o zázaku učinit veřejný návrh smlouvy může Česká národní banka vydat ve lhůtě 15 pracovních dnů ode dne, který následuje po posledním dni lhůty určené ve výzvě podle věty první. Veřejný návrh smlouvy, jehož předmětem jsou účastnické cenné papíry, které byly přijaty k obchodování na regulovaném trhu, lze učinit až poté, co marně uplyne lhůta pro vydání rozhodnutí o zázaku učinit veřejný návrh smlouvy podle tohoto odstavce.

(7) Neučiní-li povinná osoba veřejný návrh smlouvy podle odstavce 5, jsou osoby, kterým vzniklo právo na odkoupení účastnických cenných papírů, oprávněny se ve lhůtě 6 měsíců ode dne, kdy se povinná osoba dostala do prodlení s plněním této povinnosti, domáhat uzavření smlouvy u soudu nebo požadovat náhradu škody. Vyjde-li najevo, že vlastníci účastnických cenných papírů, které byly předmětem veřejného návrhu smlouvy, neobdrželi nebo nemají obdržet přiměřené protiplnění podle odstavce 5, mohou se domáhat, aby jim návrhovátelem protiplnění dorovnal. Na řízení podle tohoto odstavce se přiměřeně použijí ustanovení zákona o nabídkách převzetí upravující žalobu pro nesplnění nabídkové povinnosti a žalobu na dorovnání.

(8) Nabízení odkoupení nebo směny účastnických cenných papírů širšímu okruhu osob jinak než formou veřejného návrhu smlouvy podle odstavce 1 se zakazuje. To neplatí, hodlá-li někdo nabídnout odkoupení nebo směnu účastnických cenných papírů méně než 100 osobám nebo hodlá-li někdo na základě veřejného návrhu odkoupit nebo směnit účastnické cenné papíry, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota nepřesáhne 1 % objemu emise, nebo jde-li o nabídku na odkoupení nebo směnu účastnických cenných papírů činěnou výlučně na regulovaném trhu. Stanovy společnosti mohou dále předem určit, že se na její účastnické cenné papíry odstavce 1 až 4 nepoužijí, pokud je nabídka na koupi nebo směnu v průběhu po sobě jdoucích 12 měsíců učiněna jen vůči akcionářům vlastním dohromady účastnické cenné papíry, jejichž jmenovitá hodnota nepřesahuje 5 % základního kapitálu; to neplatí pro případy, kdy povinnost učinit veřejný návrh smlouvy stanoví tento zákon nebo zvláštní právní předpis.

Právo výkupu účastnických cenných papírů

§ 183i

(1) Osoba, která vlastní ve společnosti účastnické cenné papíry,

a) jejichž souhrnná jmenovitá hodnota činí alespoň 90 % základního kapitálu společnosti, s nímž jsou spojena hlasovací práva, a

b) s nimiž je spojen alespoň 90% podíl na hlasovacích právech ve společnosti (dále jen „hlavní akcionář“),

je oprávněna požadovat, aby představenstvo svolalo valnou hromadu, která rozhodne o přechodu všech ostatních účastnických cenných papírů společnosti na její osobu.

(2) K přijetí usnesení valné hromady je potřebný souhlas alespoň devíti desetin hlasů všech vlastníků účastnických cenných papírů, přičemž vlastníci prioritních akcií a hlavní akcionář mají vždy právo hlasovat. O rozhodnutí valné hromady se pořizuje notářský zápis, jehož přílohou je znalecký posudek o výši protiplnění v penězích nebo jiné zdůvodnění výše protiplnění.

(3) Usnesení valné hromady obsahuje také určení hlavního akcionáře, a výši protiplnění určenou podle § 183j odst. 6 a lhůtu pro poskytnutí protiplnění.

(4) Pro účely stanovení podílu podle odstavce 1 se vlastní účastnické cenné papíry v majetku společnosti rozdělí mezi vlastníky účastnických cenných papírů v poměru jmenovitých hodnot jejich účastnických cenných papírů.

(5) Hlavní akcionář je povinen předat obchodníkovi s cennými papíry, bance nebo spořitelnímu a úvěrnímu družstvu před konáním valné hromady peněžní prostředky ve výši potřebné k výplatě protiplnění a společnosti doložit tuto skutečnost. Výplatu protiplnění provádí banka, spořitelni a úvěrní družstvo nebo obchodník s cennými papíry.

§ 183j

(1) Představenstvo svolá valnou hromadu do 15 dnů ode dne doručení žádosti podle § 183i odst. 1 společnosti.

(2) Pozvánka na valnou hromadu nebo oznámení o jejím konání musí obsahovat také rozhodné informace o určení výše protiplnění, případně závěry znaleckého posudku, je-li vyžadován, výzvu zástavním věřitelům, aby společnosti sdělili existenci zástavního práva k účastnickým cenným papírům vydaným společností, a vyjádření představenstva k tomu, zda považuje výši protiplnění určenou podle odstavce 6 za přiměřenou.

(3) Určení hlavního akcionáře, zdůvodnění výše protiplnění, znalecký posudek podle odstavce 6, rozhodnutí České národní banky podle § 183n odst. 1, vyžaduje-li se, zpřístupní společnost ve svém sídle k nahlédnutí každému vlastníkovi účastnického cenného papíru; § 184 odst. 8 věta druhá a třetí se použije obdobně. Společnost, jejíž účastnické cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, současně uveřejní informace o postupu podle § 183i odst. 1 způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Návrh usnesení valné hromady nesmí v určení výše protiplnění určovat částku nižší, než kolik určuje znalecký posudek nebo zdůvodnění výše protiplnění, není-li podle zákona znalecký posudek vyžadován.

(5) Vlastníci zastavených účastnických cenných papírů společnosti bez zbytečného odkladu poté, co se dozvěděli o svolání valné hromady, sdělí společnosti skutečnost zastavení a osobu zástavního věřitele; upozornění na tuto povinnost se uvede v pozvánce na valnou hromadu nebo v oznámení o jejím konání.

(6) Společně se žádostí podle § 183i odst. 1 doručí hlavní akcionář společnosti zdůvodnění určení výše protiplnění, znalecký posudek, vyžaduje-li se, a rozhodnutí České národní banky podle § 183n odst. 1; hlavní akcionář nese náklady na pořízení a doručení těchto listin.

§ 183k

(1) Vlastníci účastnických cenných papírů mohou od okamžiku obdržení pozvánky na valnou hromadu, případně od okamžiku oznámení jejího konání požádat soud o přezkoumání přiměřenosti protiplnění; není-li toto právo využito do měsíce ode dne zveřejnění zápisu usnesení valné hromady podle § 183l do obchodního rejstříku, zaniká.

(2) V případě, že vlastník účastnického cenného papíru nevyužije právo podle odstavce 1, nemůže se nepřiměřenosti protiplnění již dovolávat.

(3) Soudní rozhodnutí, kterým bylo přiznáno právo na jinou výši protiplnění, je pro hlavního akcionáře a pro společnost závazné co do základu přiznaného práva i vůči ostatním vlastníkům účastnických cenných papírů. Promlčecí doba začíná běžet ode dne právní moci rozhodnutí, a to vůči všem oprávněným osobám bez ohledu na to, zda byly účastníky řízení.

(4) Určení nepřiměřenosti výše protiplnění nezpůsobuje neplatnost usnesení valné hromady podle § 183i odst. 1.

(5) Návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady podle § 131 nelze zakládat na nepřiměřenosti výše protiplnění.

§ 183l

(1) Představenstvo podá bez zbytečného odkladu po přijetí usnesení valné hromady návrh na zápis usnesení do obchodního rejstříku.

(2) Současně usnesení valné hromady a závěry znaleckého posudku, pokud se vyžaduje, uveřejní způsobem určeným pro svolání valné hromady společnosti a uloží notářský zápis v sídle společnosti k nahlédnutí; upozornění na tuto skutečnost se v uveřejněném oznámení také uvede.

(3) Uplynutím měsíce od zveřejnění zápisu usnesení do obchodního rejstříku podle odstavce 1 přechází vlastnické právo k účastnickým cenným papírům menšinových akcionářů společnosti na hlavního akcionáře.

(4) Byly-li přešlé účastnické cenné papíry zástavou, zástavní právo okamžikem přechodu zaniká. Na zástavního věřitele, který drží zastavený účastnický cenný papír, se přiměřeně použijí odstavce 5 a 6.

(5) Dosavadní vlastníci listinných účastnických cenných papírů je předloží společnosti do 30 dnů po přechodu vlastnického práva; v době prodlení nemohou požadovat protiplnění podle § 183m. Společnost dá příkaz k zápisu změny vlastníků zaknihovaných účastnických cenných papírů na majetkových účtech osobě oprávněné vést příslušnou evidenci cenných papírů podle zvláštního právního předpisu ve stejné lhůtě s tím, že podkladem pro zápis změny je usnesení valné hromady podle § 183i odst. 1.

(6) Nepředloží-li dosavadní vlastníci účastnických cenných papírů tyto cenné papíry do měsíce, případně v dodatečně lhůtě určené společností, která nesmí být kratší než 14 dnů, postupuje společnost podle § 214 odst. 1 až 3.

(7) Vrácené účastnické cenné papíry předá společnost hlavnímu akcionáři bez zbytečného odkladu. Za účastnické cenné papíry prohlášené za neplatné vydá představenstvo společnosti bez zbytečného odkladu hlavnímu akcionáři nové účastnické cenné papíry stejné formy, podoby, druhu a jmenovité hodnoty.

§ 183m

(1) Oprávněné osoby mají právo na protiplnění v penězích, jehož výši určí hlavní akcionář; hlavní akcionář doloží přiměřenost protiplnění znaleckým posudkem, vyžaduje-li se, který nesmí být starší než 3 měsíce ke dni doručení žádosti podle § 183i odst. 1.

(2) Dosavadním vlastníkům zaknihovaných účastnických cenných papírů vzniká právo na zaplacení protiplnění zápisem vlastnického práva na majetkovém účtu v příslušné evidenci cenných papírů a vlastníkům listinných účastnických cenných papírů jejich předáním společnosti podle § 183l odst. 5 a 6 a úroku ve výši obvyklých úroků podle § 502 ode dne, kdy došlo k přechodu vlastnického práva k účastnickým cenným papírům menšinových akcionářů společnosti na hlavního akcionáře.

(3) Obchodník s cennými papíry, banka nebo spořitelní a úvěrní družstvo poskytne oprávněným osobám protiplnění bez zbytečného odkladu po splnění podmínek podle odstavce 2.

(4) Obchodník s cennými papíry, banka nebo spořitelní a úvěrní družstvo poskytne protiplnění tomu, kdo byl vlastníkem účastnických cenných papírů společnosti k okamžiku přechodu vlastnického práva podle § 183l odst. 3 (dále jen „původní vlastník“); jestliže je však prokázán vznik zástavního práva k těmto cenným papírům, poskytne se zástavnímu věřiteli; to neplatí, prokáže-li původní vlastník, že zástavní právo ještě před přechodem vlastnického práva podle § 183l odst. 3 zaniklo.

§ 183n

Zvláštnosti postupu při výkupu účastnických cenných papírů přijatých k obchodování na regulovaném trhu

(1) K přijetí usnesení valné hromady o přechodu všech ostatních účastnických cenných papírů společnosti, jejíž účastnické papíry byly přijaty k obchodování na regulovaném trhu, na osobu hlavního akcionáře se vyžaduje předchozí souhlas České národní banky se zdůvodněním výše protiplnění. Česká národní banka posuzuje pouze, zda návrhověl řádně zdůvodnil navrhovanou výši protiplnění. Česká národní banka vydá rozhodnutí do 15 pracovních dnů od doručení žádosti, tuto lhůtu může Česká národní banka prodloužit, nejvýše však o 15 pracovních dnů.

(2) Jsou-li účastnické cenné papíry společnosti přijaty k obchodování na regulovaném trhu, znalecký posudek podle § 183m odst. 1 se nevyžaduje.

(3) Nabyli-li hlavní akcionář účastnické cenné papíry podle § 183i odst. 1 v důsledku povinné nabídky převzetí nebo dobrovolné nabídky převzetí podle zákona o nabídkách převzetí, na jejímž základě nabyli hlavní akcionář alespoň 90 % všech účastnických cenných papírů společnosti, na které se nabídka vztahovala, platí, že protiplnění podle takové povinné nebo dobrovolné nabídky převzetí je protiplněním přiměřeným. Právo hlavního akcionáře podle § 183i odst. 1 musí být uplatněno do 3 měsíců od konce doby závaznosti nabídky převzetí podle první věty, jinak se první věta neuplatní.

(4) Ke dni přechodu vlastnického práva k účastnickým cenným papírům podle § 183l odst. 3 dochází k vyřazení účastnických cenných papírů z obchodování na regulovaném trhu; § 186a odst. 1 a 2 se nepoužijí. Společnost informuje bez zbytečného odkladu o rozhodnutí

valné hromady podle § 183i v souladu se zákonem o podnikání na kapitálovém trhu organizátora regulovaného trhu, na kterém byly účastnické cenné papíry podle odstavce 1 přijaty k obchodování.

Oddíl 6

Finanční zajištění

§ 323a

(1) Finančním zajištěním se v souladu s právem Evropských společenství⁵⁾ rozumí

a) zástavní právo k finančnímu kolaterálu sjednané stranami uvedenými v odstavci 3 za účelem zajištění pohledávky finančního charakteru a

b) převod finančního kolaterálu sjednaný stranami uvedenými v odstavci 3 za účelem zajištění nebo jiného krytí pohledávky finančního charakteru, včetně repo obchodů, přičemž, pokud to povaha finančního kolaterálu připouští, dochází k převodu vlastnického práva k němu na příjemce finančního zajištění,

nebylo-li sjednáno, že nejde o finanční zajištění.

(2) Pro účely finančního zajištění se rozumí

a) pohledávkami finančního charakteru pohledávky z obchodů, jejichž předmětem jsou výlučně peněžní prostředky nebo finanční nástroje; tyto pohledávky mohou být zcela nebo zčásti složeny

1. ze současných nebo budoucích, podmíněných nebo nepodmíněných pohledávek, včetně pohledávek vyplývajících z rámcové či obdobné smlouvy,
2. z pohledávek určité třídy nebo druhu, vznikajících příležitostně, nebo
3. z pohledávek vůči jiné osobě, než je poskytovatel finančního zajištění,

b) finančním kolaterálem peněžní prostředky nebo finanční nástroje, které jsou poskytovatelem finančního zajištění poskytnuty jako předmět finančního zajištění; poskytnutím finančního zajištění se rozumí odevzdání finančního kolaterálu, připsání finančního kolaterálu na určený účet, zápis v evidenci investičních nástrojů, rubopis nebo jiný úkon, kterým je umožněno příjemci finančního zajištění nebo osobě jednající na jeho účet vlastnit finanční kolaterál či jej držet nebo nakládat s ním anebo vykonávat práva k němu,

c) finančním nástrojem investiční nástroj⁹⁾ a pohledávky a práva související s investičním nástrojem,

d) peněžními prostředky peníze připsané na účet v jakékoliv měně, pohledávka na výplatu těchto peněz nebo obdobná pohledávka na vrácení peněz, zejména pohledávka z obchodu na finančním trhu,

e) repo obchodem prodej finančních nástrojů se současně sjednanou zpětnou koupí a koupě finančních nástrojů se současně sjednaným zpětným prodejem,

f) rozhodnou skutečností prodlení s plněním zajištěné pohledávky finančního charakteru nebo jiná skutečnost, ze které na základě zákona nebo ujednání o finančním zajištění vzniká právo

příjemce finančního zajištění na uspokojení své zajištěné pohledávky z poskytnutého finančního kolaterálu nebo na základě které dojde k závěrečnému vyrovnání podle zvláštního právního předpisu,

g) rovnocenným finančním kolaterálem

1. v případě peněžních prostředků stejná částka ve stejné měně,
2. v případě finančních nástrojů finanční nástroje stejného druhu vydané stejnou osobou ve stejné měně, ve stejné emisi nebo třídě, ve stejné formě a stejné podobě, ze kterých vznikají stejná práva a mají stejnou jmenovitou hodnotu, mají-li jmenovitou hodnotu, nebo jiná aktiva, pokud při sjednání finančního zajištění poskytovatel a příjemce finančního zajištění stanovili, že tato aktiva budou poskytnuta, pokud nastane skutečnost vymezená v ujednání o finančním zajištění vztahující se k finančním nástrojům poskytnutým jako finanční kolaterál nebo takové finanční nástroje ovlivňující.

(3) Poskytovatelem a příjemcem finančního zajištění podle tohoto zákona může být při dodržení podmínek stanovených zvláštními právními předpisy pouze

a) banka¹⁰⁾ nebo zahraniční banka,

b) jiná úvěrová instituce se sídlem na území členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor uvedená ve směrnici Evropských společenství upravující tzv. instituce trvale vyřazené¹¹⁾,

c) pojišťovna^{6c)}, zajišťovna^{6c)}, obchodník s cennými papíry^{6d)}, investiční společnost^{6e)}, investiční fond^{6e)}, penzijní fond^{6f)} nebo jiná finanční instituce⁶⁾ podléhající dohledu podle zvláštních právních předpisů nebo zahraničnímu dohledu,

d) ústřední protistrana⁷⁾, zúčtovatel⁷⁾, clearingová instituce¹²⁾ nebo osoba s obdobnou náplní činnosti při obchodování s deriváty podléhající dohledu podle zvláštního právního předpisu nebo zahraničnímu dohledu,

e) spořitelni a úvěrní družstvo¹³⁾,

f) osoba se sídlem v členském státě Evropské unie nebo jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor oprávněná vydávat elektronické peněžní prostředky a podnikající nebo provozující svou činnost na území České republiky na základě jednotné licence¹⁰⁾ v souladu s právem Evropských společenství¹⁴⁾,

g) Česká republika,

h) územní samosprávný celek včetně obdobných zahraničních veřejnoprávních osob,

i) jiný stát, včetně státních institucí, které odpovídají za správu veřejného dluhu nebo vedou účty zákazníkům,

j) Česká národní banka,

k) zahraniční centrální banka,

l) Evropská centrální banka,

m) Mezinárodní měnový fond,

n) Evropská investiční banka,

o) Banka pro mezinárodní platby,

p) mezinárodní rozvojová banka¹⁵⁾,

r) jiná právnická osoba, pokud je druhou smluvní stranou ujednání o finančním zajištění v okamžiku jeho sjednání osoba uvedená v písmenech a) až p).

(4) Vznik finančního zajištění není dotčen právem poskytovatele finančního zajištění na nahrazení finančního kolaterálu srovnatelné hodnoty finančním kolaterálem (odstavec 5), doplnění finančního kolaterálu srovnatelné hodnoty (odstavec 6) nebo na odebrání přebytečného finančního kolaterálu srovnatelné hodnoty (odstavec 7), je-li kterékoliv z těchto práv sjednáno.

(5) Bylo-li to sjednáno, může poskytovatel finančního zajištění nahradit poskytnutý finanční kolaterál jiným finančním kolaterálem srovnatelné hodnoty.

(6) Jestliže se zajištění pohledávky stane nedostatečným, zejména dojde-li ke změně hodnoty finančního kolaterálu nebo výše příslušné pohledávky finančního charakteru, může příjemce finančního zajištění požadovat doplnění finančního kolaterálu, ledaže bylo sjednáno jinak.

(7) Bylo-li to sjednáno, může poskytovatel finančního zajištění požadovat vrácení části finančního kolaterálu v rozsahu převyšujícím výši zajištěné pohledávky.

(8) Rovnocenný finanční kolaterál a finanční kolaterál podle odstavců 5 a 6 je považován za předmět stejného ujednání jako původní finanční kolaterál a je na něj nahlíženo, jako kdyby byl poskytnut ve stejný okamžik, kdy byl poskytnut původní finanční kolaterál.

(9) Sjednání i vznik finančního zajištění, včetně identifikace finančního kolaterálu, musí být doloženo buď písemně, nebo jiným záznamem umožňujícím uchování informací, jinak se nejedná o finanční zajištění; písemná smlouva se nevyžaduje.

Finanční zajištění zástavním právem k finančnímu nástroji

§ 323b

(1) Finanční zajištění může být sjednáno jako zástavní právo k finančnímu nástroji. Je-li zastaveným finančním nástrojem investiční nástroj, použije se na finanční zajištění zástavním právem k finančnímu nástroji ustanovení zvláštního právního předpisu upravujícího cenné papíry¹⁶⁾, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Bylo-li to sjednáno, je příjemce finančního zajištění oprávněn podle sjednaných podmínek vykonávat práva se zastaveným finančním nástrojem spojená a nakládat s ním, včetně práva převést finanční nástroj na třetí osobu nebo zastavit zastavený finanční nástroj.

Je-li příjemce finančního zajištění oprávněn nakládat se zastaveným finančním nástrojem, není oprávněn nakládat s tímto finančním nástrojem poskytovatel finančního zajištění.

(3) Jestliže příjemce finančního zajištění podle odstavce 2 nakládá se zastaveným finančním nástrojem, zástavní právo příjemce finančního zajištění zaniká.

(4) Jestliže příjemce finančního zajištění nakládá podle odstavce 2 se zastaveným finančním nástrojem, je povinen nahradit chybějící zastavený finanční nástroj rovnocenným finančním kolaterálem nejpozději v den, kdy je splatná zajištěná pohledávka finančního charakteru; tím není dotčeno ustanovení § 323a odst. 8.

(5) Bylo-li to sjednáno, může příjemce finančního zajištění v případě, kdy nakládá podle odstavce 2 se zastaveným finančním nástrojem, místo nahrazení chybějícího zastaveného finančního nástroje rovnocenným finančním kolaterálem podle odstavce 4, započíst zajištěnou pohledávku proti pohledávce poskytovatele finančního zajištění na poskytnutí rovnocenného finančního kolaterálu. Nejsou-li tyto pohledávky stejného druhu, dojde před započtením k ocenění finančních nástrojů, které jsou předmětem pohledávek, a nahrazení těchto pohledávek peněžitými pohledávkami ve stejné měně ve výši jejich ocenění. Pokud není způsob ocenění předem sjednaný, provede se ocenění způsobem, který je obvyklý na finančních trzích.

§ 323c

(1) Nastala-li rozhodná skutečnost, má příjemce finančního zajištění právo na uspokojení své pohledávky

a) prodejem a uspokojením zajištěné pohledávky z výtěžku prodeje nebo přivlastněním zastaveného finančního nástroje a započtením pohledávky na vyplacení hodnoty přivlastněného finančního nástroje proti zajištěné pohledávce, nebo

b) výkonem práva spojeného s finančním nástrojem.

(2) Na prodej zastaveného finančního nástroje podle odstavce 1 se nevztahují ustanovení zvláštních právních předpisů týkajících se uspokojení ze zástavy¹⁷⁾. Prodej zastaveného finančního nástroje provede příjemce finančního zajištění v souladu se sjednanými podmínkami.

(3) Není-li způsob prodeje zastaveného finančního nástroje podle odstavce 2 sjednán, prodá příjemce finančního zajištění finanční nástroj způsobem, který je obvyklý na finančních trzích.

(4) Pokud nebylo sjednáno jinak, na uspokojení pohledávky podle odstavce 1 se nevztahují požadavky, aby

a) příjemce finančního zajištění předem oznámil, že prodá zastavený finanční nástroj,

b) podmínky prodeje schválil soud nebo jiný orgán veřejné moci, nebo jiná osoba,

c) byl prodej proveden veřejnou dražbou nebo jiným způsobem podle zvláštního právního předpisu, nebo

d) podmínkou vzniku práva příjemce finančního zajištění prodat zastavený finanční nástroj bylo uplynutí určité lhůty.

(5) Uspokojení pohledávky příjemce finančního zajištění přivlastněním zastaveného finančního nástroje podle odstavce 1 písm. a) je možné pouze tehdy, bylo-li to sjednáno a je-li součástí tohoto ujednání rovněž způsob ocenění finančního nástroje.

(6) V případě, kdy nastala rozhodná skutečnost a příjemce finančního zajištění vykonával právo nakládat se zastaveným finančním nástrojem a nenahradil chybějící zastavený finanční nástroj rovnocenným finančním kolaterálem, může být pohledávka poskytovatele finančního zajištění na poskytnutí rovnocenného finančního kolaterálu započtena proti zajištěné pohledávce nebo zahrnuta do závěrečného vyrovnání podle zvláštního právního předpisu upravujícího podnikání na kapitálovém trhu. Nejsou-li tyto pohledávky stejného druhu, dojde před započtením k ocenění finančních nástrojů, které jsou předmětem pohledávek, a nahrazení těchto pohledávek peněžitými pohledávkami ve stejné měně ve výši jejich ocenění. Pokud není způsob ocenění předem sjednaný, provede se ocenění způsobem, který je obvyklý na finančních trzích.

Finanční zajištění zástavním právem k peněžním prostředkům

§ 323d

(1) Finanční zajištění může být sjednáno jako zástavní právo k peněžním prostředkům.

(2) Bylo-li to sjednáno, je příjemce finančního zajištění oprávněn podle sjednaných podmínek nakládat se zastavenými peněžními prostředky. Je-li příjemce finančního zajištění oprávněn nakládat se zastavenými peněžními prostředky, není oprávněn nakládat s těmito peněžními prostředky poskytovatel finančního zajištění.

(3) Jestliže příjemce finančního zajištění nakládá podle odstavce 2 se zastavenými peněžními prostředky, je povinen vrátit peněžní prostředky ve výši, s níž nakládal, nejpozději v den, kdy je splatná zajištěná pohledávka finančního charakteru; tím není dotčeno ustanovení § 323a odst. 8.

(4) Bylo-li to sjednáno, může příjemce finančního zajištění v případě, kdy nakládá podle odstavce 2 se zastavenými peněžními prostředky, místo vrácení peněžních prostředků podle odstavce 3 započíst zajištěnou pohledávku proti pohledávce poskytovatele finančního zajištění na vrácení peněžních prostředků. Není-li zajištěná pohledávka peněžitá, dojde před započtením k ocenění finančních nástrojů, které jsou předmětem zajištěné pohledávky, a nahrazení této pohledávky peněžitou pohledávkou ve výši jejich ocenění. Pokud není způsob ocenění předem sjednaný, provede se ocenění způsobem, který je obvyklý na finančních trzích.

§ 323e

(1) Nastala-li rozhodná skutečnost, má příjemce finančního zajištění právo na uspokojení své pohledávky ze zastavených peněžních prostředků.

(2) V případě, kdy nastala rozhodná skutečnost a příjemce finančního zajištění nakládal se zastavenými peněžními prostředky, a nevrátil chybějící peněžní prostředky, může být pohledávka poskytovatele finančního zajištění na vrácení peněžních prostředků započtena proti zajištěné pohledávce nebo zahrnuta do závěrečného vyrovnání podle zvláštního právního předpisu upravujícího podnikání na kapitálovém trhu. Není-li zajištěná pohledávka peněžitá, dojde před započtením k ocenění finančních nástrojů, které jsou předmětem zajištěné pohledávky, a nahrazení této pohledávky peněžitou pohledávkou ve výši jejich ocenění. Pokud není způsob ocenění předem sjednaný, provede se ocenění způsobem, který je obvyklý na finančních trzích.

§ 323f **Převod finančního kolaterálu**

Právní účinky finančního zajištění ve formě převodu finančního kolaterálu se řídí ujednáním stran bez ohledu na obecnou úpravu zajišťovacího převodu práva, zajišťovacího postoupení pohledávky a zástavního práva; tím není dotčeno ustanovení § 323a.

-
- 3a) Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.
4a) § 17a odst. 3 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.
6) Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.
6b) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a jejím výkonu.
6c) Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů.
6d) Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů.
6e) Zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů.
§ 24 odst. 2 zákona č. 124/2002 Sb., o převodech peněžních prostředků, elektronických platebních prostředků a platebních systémech (zákon o platebním styku), ve znění zákona č. 257/2004 Sb.
7) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
8) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/47/ES ze dne 6. června 2002 o dohodách o finančním zajištění.
9) § 3 zákona č. 256/2004 Sb.
10) Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.
11) Článek 2 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a jejím výkonu.
Občanský soudní řád.
12) § 82 odst. 5 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.
§ 24 odst. 2 zákona č. 124/2002 Sb., o převodech peněžních prostředků, elektronických platebních prostředků a platebních systémech (zákon o platebním styku), ve znění zákona č. 257/2004 Sb.
13) Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
14) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a jejím výkonu.
15) § 2 písm. m) vyhlášky č. 333/2002 Sb., kterou se stanoví pravidla obezřetného podnikání ovládajících osob na konsolidovaném základě.
16) § 8a, § 40 až 42 a § 43 odst. 1 až 4 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 70/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb. a zákona č. 257/2004 Sb.
17) Občanský zákoník.
Občanský soudní řád.
Exekuční řád.
Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 591/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 256/2004 Sb.